

YARGITAY
22. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/5370
Karar No. 2014/4574
Tarihi: 03.03.2014

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STİSK/58,70,71,79

- ***KANUN DIŞI GREV NEDENİYLE İŞ SÖZLEŐMELERİNİN HAKLI NEDENLERLE SONA ERDİRİLEBİLECEĞİ***
- ***KANUN DIŞI GREVİN TESPİTİNDE YETKİLİ MAHKEME***
- ***KANUN DIŞI GREVİN SOMUT EYLEMLERİ BELİRLEYEREK TESPİT EDİLMESİNİN GEREKMESİ***

ÖZETİ. Kanun dışı grevin sonuçlarını düzenleyen 6356 sayılı Kanun'un 70. maddesinin birinci fıkrasına göre, işveren, bu durumda, grevin yapılması kararına katılan, grevin yapılmasını teşvik eden, greve katılan veya katılmaya ya da devam teşvik eden işçilerin iş sözleşmelerini haklı nedenle feshedebilir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında da, kanun dışı grev nedeniyle işverenin uğradığı zararların, greve karar veren işçi kuruluşunca veya kanun dışı grevin herhangi bir işçi kuruluşunca kararlaştırılmaksızın yapılması durumunda, bu greve katılan işçilerce karşılanacağı öngörölmüŐtür.

6356 sayılı Kanun'un onbirinci bölümünde düzenlenen kanun dışı grevin tespiti davasında yetkili mahkeme ise, aynı kanunun 79. maddesine göre, işyeri veya işletme merkezinin bağlı olduğu Çalışma ve İŞ Kurumu İl Müdürlüğü'nün bulunduğu yer mahkemesidir...

davacılara ait işyerlerinde çalışan, davalı sendika üyesi işçiler tespit edilmeli, dava dilekçesinde belirtilen deliller eksiksiz olarak toplanılmalı, dava konusu eylemler somut olarak belirlenmeli ve bu suretle eylemlerin yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere kanun dışı grev niteliği taşıyıp taşımadığı duraksamaya yer vermeyecek Şekilde ortaya konulmalıdır

DAVA : Davacı, davalı tarafından yapılan grevin kanun dışı olduğunun tespitine karar verilmesini istemiŐtir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıŐtır.

Hüküm süresi içinde davalı tarafından temyiz edilmiŐ olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi G. Yılmaz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuŐulup düşünöldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacılar vekili, Elazığ, Malatya, Bingöl ve Tunceli illerini kapsayan ve 31.12.2010 tarihi itibariyle devir alınan elektrik dağıtım hizmetinin, davacı Őirketler Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ő., Fırat Elektrik Dağıtım A.Ő., Fırat Elektrik Perakende SatıŐ A.Ő. ve Koni İnŐaat San. A.Ő. tarafından yürütöldüğünü, davalı Enerji-Sen sendikasının temsil yetkisi olmamasına ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İŞ Sözleşmesi Kanunu'nun 62. maddesi gereğince enerji iŐkolunda grev yasağı olmasına rağmen 18.09.2013 tarihinde kanuni olmayan bir grev kararı aldığını, sendikanın kıŐkırtmıŐ olduğu işçilerin bu greve katıldığını, işyerinde büyük maddi ve manevi zararlar olduğu gibi bölge halkının da mağdur olduğunu, anılan eylemlerin kanun dışı olduğunu, greve katılan iŐçilere noter kanalıyla derhal iŐbaŐı yapmaları için ihtarname çekilmesine rağmen kanuni olmayan grevin devam ettiğini ileri sürerek davalı sendika ve işçilerin fiillerinin kanun dışı grev olduğu hususunun tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı davaya cevap vermemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, davanın kabulü ile 18.09.2013 tarihinde davacı işyerinde başlayan yapılan grevin 6356 sayılı Kanun'un 62. maddesi gereğince kanun dışı grev olduğunun tespitine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, davalı temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Dava, 6356 sayılı Kanun'un 71. maddesi anlamında kanun dışı grevin tespiti istemine ilişkindir.

6356 sayılı Kanun'un 58. maddesinin üçüncü fıkrasında kanun dışı grev, kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan grev olarak tanımlanmıştır. Tanıma göre kanun dışı grevin tespiti için, kanuni grevin şartlarının belirlenmesi gerekmektedir.

Kanuni grev, 6356 sayılı Kanun'un 58. maddesinin ikinci fıkrasında "Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde, işçilerin ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını korumak veya geliştirmek amacıyla, bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan grev" şeklinde tanımlanmıştır. Şu halde, kanuni grev için, öncelikle bir toplu iş sözleşmesi bağlatmak amacıyla sendikanın yetki belgesi alması, ikinci olarak yetkili sendika ile işyeri/işletme arasında aynı kanunun 46 ve devamı maddeleri gereğince toplu iş sözleşmesi görüşmeleri yapılması, üçüncü olarak görüşmeler sırasındaki uyuşmazlık üzerine arabuluculuk aşamasından geçilmesi ve buna rağmen uyuşmazlığın giderilememesi sebebiyle bu durumun tutanak altına alınması gerekmektedir. İşte bu aşamalar geçtikten sonra ve ayrıca 6356 sayılı Kanun'un 62. maddesi uyarınca grev yasaklarının bulunmaması koşulları gerçekleştiğinde, usulünce alınacak grev kararı, kanuni grev olarak tanımlanabilecektir. Yukarıda belirtildiği üzere, bu şartları taşımayan grev, kanun dışı grev olarak tanımlanmak gerekmektedir.

Kanun dışı grevin sonuçlarını düzenleyen 6356 sayılı Kanun'un 70. maddesinin birinci fıkrasına göre, işveren, bu durumda, grevin yapılması kararına katılan, grevin yapılmasını teşvik eden, greve katılan veya katılmaya ya da devama teşvik eden işçilerin iş sözleşmelerini haklı nedenle feshedebilir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında da, kanun dışı grev nedeniyle işverenin uğradığı zararların, greve karar veren işçi kuruluşunca veya kanun dışı grevin herhangi bir işçi kuruluşunca kararlaştırılmaksızın yapılması durumunda, bu greve katılan işçilerce karşılanacağı öngörülmüştür.

6356 sayılı Kanun'un onbirinci bölümünde düzenlenen kanun dışı grevin tespiti davasında yetkili mahkeme ise, aynı kanunun 79. maddesine göre, işyeri veya işletme merkezinin bağlı olduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün bulunduğu yer mahkemesidir.

İnceleme konusu davada, mahkemece, davacı işyerinde yapılan grevin kanun dışı olduğunun tespitine karar verilmiş ise de, yapılan araştırma eksik ve hüküm kurmaya yeterli bulunmamaktadır.

Öncelikle, somut olayda yetkili mahkeme duraksamaya yer vermeyecek şekilde tespit edilmelidir. Dosya kapsamından, davacılara ait işyerlerinin sayısı anlaşılammaktadır. Mahkemece, davacılara ait hangi işyerlerinde kanun dışı grevin tespitinin talep edildiği, davacı şirketlerin tek hizmet alım sözleşmesi kapsamında faaliyet gösterip göstermediği ve aralarındaki ilişki ile işletme niteliği taşıyıp taşımadığı belirlenmeli ve bu suretle yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda yetkili mahkeme tespit edilerek sonucuna göre karar verilmelidir.

Mahkemece, yetkili olunduğu tespit edildiği takdirde, esasa ilişkin olarak, davacılara ait işyerlerinde çalışan, davalı sendika üyesi işçiler tespit edilmeli, dava dilekçesinde belirtilen deliller eksiksiz olarak toplanılmalı, dava konusu eylemler somut olarak belirlenmeli ve bu suretle eylemlerin yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere kanun dışı grev niteliği taşıyıp taşımadığı duraksamaya yer vermeyecek şekilde ortaya konulmalıdır. Anılan hususlar gözetilmeksizin, eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 03.03.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.